

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA SZCZECIN
z dnia 2021 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia stawek opłat za zajęcie pasa drogowego

Na podstawie art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1376, 1595) **Rada Miasta Szczecin uchwala, co następuje:**

§ 1. W Uchwale Nr XXVIII/567/04 Rady Miasta Szczecin z dnia 8 listopada 2004 r. w sprawie ustalenia stawek opłat za zajęcie pasa drogowego (Dz. Urz. Woj. Zachodniopom. z 2004 r. Nr 85 poz. 1592, z 2005 r. Nr 60, poz. 1342, z 2006 r. Nr 42, poz. 754, z 2009 r. Nr 8, poz. 301, z 2010 r. Nr 18, poz. 354, z 2013 r. poz. 2396, poz. 2546, z 2015 r. poz. 3142, poz. 4461, z 2020 r. poz. 1270, 2682, 4686, z 2021 r. poz. 962, 5682) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 3 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ustala się następujące stawki opłat rocznych za 1 m² powierzchni pasa drogowego zajętego przez rzut poziomy urządzenia infrastruktury technicznej niezwiązanego z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego:

- 1) dla drogi krajowej i wojewódzkiej - 60,00 zł,
- 2) dla drogi powiatowej i gminnej - 40,00 zł”;

2) § 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ustala się następujące stawki opłat za każdy dzień zajęcia pasa drogowego za 1 m² powierzchni pasa drogowego zajętego przez rzut poziomy obiektów budowlanych niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego z zastrzeżeniem ust. 2, 3 i 6:

- 1) drogi krajowej - 1,20 zł,
- 2) drogi wojewódzkiej - 0,75 zł,
- 3) drogi powiatowej - 0,45 zł,
- 4) drogi gminnej - 0,30 zł”;

3) § 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ustala się następujące stawki opłat za każdy dzień zajęcia pasa drogowego za 1 m² powierzchni reklamy zlokalizowanej w pasie drogowym:

- 1) drogi krajowej - 2,80 zł,
- 2) drogi wojewódzkiej - 1,85 zł,
- 3) drogi powiatowej - 1,50 zł,
- 4) drogi gminnej - 1,10 zł”;

4) § 5 ust 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Ustala się następujące stawki opłat za każdy dzień zajęcia pasa drogowego za 1 m² powierzchni reklamy zlokalizowanej na wiacie przystankowej komunikacji miejskiej, zrealizowanej przez podmiot nie pełniący funkcji zarządcy drogi:

- 1) na drodze krajowej i wojewódzkiej - 0,20 zł,
- 2) na drodze powiatowej i gminnej - 0,16 zł”;

5) § 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Ustala się następujące stawki opłat za każdy dzień zajęcia pasa drogowego za 1 m² powierzchni reklamy zlokalizowanej w pasie drogowym, o powierzchni nie przekraczającej 1 m² umieszczonej nad lub na obiekcie, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza, zawierającej wyłącznie informacje o prowadzonej przez przedsiębiorcę własnej działalności gospodarczej:

- 1) drogi krajowej - 0,70 zł,
- 2) drogi wojewódzkiej - 0,60 zł,
- 3) drogi powiatowej - 0,45 zł,
- 4) drogi gminnej - 0,30 zł”;

6) § 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ustala się następujące stawki opłat za każdy dzień zajęcia 1 m² pasa drogowego na prawach wyłączności w celach innych niż wymienione w § 2, 3, 4, 5, 6, z zastrzeżeniem ust. 4, 5, 6, 7:

- 1) jezdnia drogi krajowej i wojewódzkiej:
 - a) przy zajęciu do 20% szerokości - 1,20 zł,
 - b) przy zajęciu pow. 20% do 50 % szerokości - 2,40 zł,
 - c) przy zajęciu powyżej 50% do 100% szerokości - 4,80 zł,
- 2) jezdnia drogi powiatowej i gminnej:
 - a) przy zajęciu do 20% szerokości - 1,00 zł,
 - b) przy zajęciu pow. 20% do 50 % szerokości - 2,04 zł,
 - c) przy zajęciu powyżej 50% do 100% szerokości - 3,60 zł”;

7) § 7 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Ustala się stawki opłat za każdy dzień zajęcia 1 m² pasa drogowego w celu ustawienia pojemnika:

- 1) dla drogi krajowej i wojewódzkiej:
 - a) jezdnia - 4,50 zł,
 - b) pozostałe elementy pasa drogowego - 3,00 zł,
- 2) dla drogi powiatowej i gminnej:
 - a) jezdnia - 3,50 zł,
 - b) pozostałe elementy pasa drogowego - 2,50 zł”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

UZASADNIENIE

Przedmiotem projektowanej regulacji jest zmiana uchwały XXVIII/567/04 Rady Miasta Szczecin z dnia 8 listopada 2004 r. w sprawie ustalenia stawek opłat za zajęcie pasa drogowego (Dz. Urz. Woj. Zachodniopom. z 2004 r. Nr 85 poz. 1592, z 2005 r. Nr 60, poz. 1342, z 2006 r. Nr 42, poz. 754, z 2009 r. Nr 8, poz. 301, z 2010 r. Nr 18, poz. 354, z 2013r. poz. 2396, poz. 2546, z 2015 r. poz. 3142, poz. 4461, z 2020 r. poz. 1270, 2682, 4686, z 2021 r. poz. 962, 5682) w zakresie poszczególnych przyjętych w tym akcie stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych na obszarze Gminy Miasta Szczecin.

Stosownie do uregulowań art. 40 ust. 8 w związku z ust. 1, 2, 3-6 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2021, poz. 1376 ze zm., dalej zwanej u.d.p.) organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, wysokość stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego.

Przepis art. 40 ust. 8 u.d.p. stanowi ponadto, że stawki opłat, o których mowa w art. 40 ust. 4 u.d.p. (opłata za zajęcie pasa drogowego za prowadzenie robót w pasie drogowym oraz zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności w celach innych niż wymienione w art. 40 ust. 2 pkt 1-3) oraz w art. 40 ust. 6 u.d.p. (opłata za umieszczanie w pasie drogowym obiektów budowlanych niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam), nie mogą przekroczyć 10 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w art. 40 ust. 5 u.d.p. (umieszczania w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego) nie może przekroczyć 200 zł.

W art. 40 ust. 8 u.d.p. zastrzeżono jednocześnie, że w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej stawki opłaty, o których mowa w art. 40 ust. 4 i ust. 6 u.d.p., nie mogą przekroczyć 0,20 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w art. 40 ust. 5 u.d.p., nie może przekroczyć 20 zł.

Przy ustalaniu stawek, o których mowa w art. 40 ust. 8 u.d.p., zgodnie z art. 40 ust. 9 u.d.p. należy uwzględnić:

- 1) kategorię drogi, której pas drogowy zostaje zajęty;
- 2) rodzaj elementu zajętego pasa drogowego;
- 3) procentową wielkość zajmowanej szerokości jezdni;
- 4) rodzaj zajęcia pasa drogowego;
- 5) rodzaj urządzenia lub obiektu budowlanego umieszczonego w pasie drogowym.

Nadmienić należy również, że w określonych w art. 40 ust. 12 u.d.p. przypadkach nieuprawnionego zajęcia pasa drogowego wymierzana jest kara pieniężna w wysokości 10-krotności opłaty za zajęcie pasa drogowego.

W aspekcie przywołanych powyżej - zakreślonych przez ustawodawcę – maksymalnych stawek opłat wyznaczonych w zakresie poszczególnych rodzajów zajęcia pasa drogowego drogi publicznej, kryteriów uzasadniających i pozwalających na różnicowanie stawek tego rodzaju opłat, jak również zakreślonego sposobu ustalania wysokości kar pieniężnych za nieuprawnione zajęcie pasa drogowego - skorelowanego z wysokością opłaty za tego rodzaju zajęcie - zaznaczenia wymaga, że środki pieniężne przekazywane do budżetów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu wyróżnionych opłat i kar służyć muszą finansowaniu zadań zarządców dróg, określonych w art. 20 u.d.p.

W zakresie wspomnianych zadań zarządcy drogi – w ramach których mieści się także budowa i przebudowa dróg – na szczególną uwagę zasługują zadania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa użytkowników ruchu, obejmujące m.in. ochronę i utrzymanie dróg, w tym ich remonty. Ochrona drogi obejmuje wykonywanie robót konserwacyjnych, porządkowych i innych zmierzających do zwiększenia bezpieczeństwa i wygody ruchu (art. 40 pkt 20 u.d.p.). Ochrona drogi natomiast m.in. mieści w sobie działania mające na celu niedopuszczenie do przedwczesnego zniszczenia drogi, niewłaściwego jej użytkowania oraz pogorszenia warunków bezpieczeństwa ruchu.

Z uwagi na powyższe ustawodawca wprowadził generalny zakaz dokonywania w pasie drogowym czynności, które mogłyby powodować niszczenie lub uszkodzenie drogi i jej urządzeń albo zmniejszenie jej

trwałości oraz zagrażać bezpieczeństwu ruchu drogowego. Zezwolenia na zajęcie pasa drogowego, wydawane w określonych prawem przypadkach, mają stanowić w tym względzie wyjątek podlegający opłacie.

Wysokość opłat za zajęcie pasa drogowego – powinna być zatem ustalona w wysokości, która pozwoli zarządcy drogi w szczególności na realizację zadań służących zapewnieniu bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym uwzględnienie ww. okoliczności, że zajęcie pasa stanowi wyjątek od generalnego zakazu. Powyższe oznacza, że wysokość stawek opłat za zajęcie pasa drogowego powinna implikować ocenę zasadności zajęcia pasa drogowego, w tym również czasu i powierzchni takiego zajęcia, ograniczając do niezbędnego minimum w pasie drogowym czynności podejmowane w celach niezwiązanych z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg.

Wysokość opłat – determinując jednocześnie wysokość kar – powinna służyć także dyscyplinowaniu otrzymujących zezwolenie w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów, a nade wszystko odwozić od ewentualnego zamiaru naruszeń tych przepisów.

W konsekwencji wysokość opłat za zajęcie pasa drogowego nie powinna stanowić podstawy dla swoistej oceny opłacalności dla zajmowania gruntów stanowiących pas drogowy drogi publicznej względem powierzchni komercyjnych.

W związku z powyższym podkreślenia wymaga, że aktualnie obowiązujące na obszarze Gminy Miasto Szczecin stawki opłat za zajęcie pasa drogowego drogi publicznej ustalone zostały w 2004 r. i do chwili obecnej nie podlegały one podwyższeniu. Stawki te w istotnym zakresie mieszczą się jednocześnie poniżej określonego przez ustawodawcę maksymalnego ich poziomu, który pośrednio stanowić może także punkt odniesienia dla ustalania ich wysokości. Na uwagę zasługuje, że w obecnych realiach niejednokrotnie zdarzają się sytuacje, gdy koszty postępowania administracyjnego w przedmiocie wydania zezwolenia na zajęcie pasa drogowego ponoszone przez zarządcę drogi, jedynie z tytułu kosztów doręczeń korespondencji, przewyższają wpływy z opłat za zajęcie pasa drogowego. Podobnie jest w przypadku postępowań w przedmiocie kar za zajęcie pasa drogowego bez wymaganego prawem zezwolenia, gdy determinowane wymogami postępowania dowodowe koszty uzyskania dokumentacji (np. map) potwierdzającej lokalizację urządzenia lub obiektu w pasie drogowym z naruszeniem przepisów ustawy przewyższają wysokość kary, przy jednoczesnej obligatoryjności prowadzenia tego rodzaju postępowań.

Przywołane okoliczności dowodzą także, że aktualna wysokość stawek opłat za zajęcie pasa drogowego i uzyskiwane na ich podstawie wpływy do budżetu z tytułu opłat i kar w mocno ograniczonym zakresie pozwalają na realizację wymienionych wyżej zadań zarządców dróg, z których zadania te powinny być finansowane, w tym już samych tylko zadań z zakresu bezpieczeństwa ruchu. Obecnie ponoszone koszty realizacji przedmiotowych zadań w żadnej mierze nie są bowiem proporcjonalne do przyjętych w 2004 r. stawek.

Powyższe zasadnym czyni dokonanie zmian w uchwale XXVIII/567/04 Rady Miasta Szczecin z dnia 8 listopada 2004 r. w zaproponowanym zakresie. Zaznaczenia wymaga, że proponowana w projekcie wysokość stawek za zajęcie pasa drogowego uwzględnia określone przez ustawodawcę limity oraz kryteria, jak również przedstawione w treści uzasadnienia uwarunkowania związane z wykonywaniem zadań zarządcy drogi oraz ich koszty. Jednocześnie proponowana wysokość stawek nadal kształtowałyby się znacznie poniżej zakreślonych przez ustawodawcę stawek maksymalnych.